

ACC. N.R. M. 755D : 30-53

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge, m. f. Adress: Furåkra, Bräkshärad.
 Socken: Älgshult, m. f. Berättat av: Carl Viking, m. f.
 Uppteckningsår: 1941. Född år 1884 i Älgshults socken.

Uppteckningen Berör Takas och
Takstol.

Beta II: 18, 19.

Vol: 2.

Fidor: 30. — 49.

Sär till 4. bladteckningar.

Skriv endast på denna sida!

30.)

ACC. N.R. M. 7550:30.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I k. Ståden utan Heanbjälke
veta vi ej om i hofst. När man
slöt opp med åsarna som takunda-
lag, så började man med med
"Gjanten" och därtill mer eller mind-
re ofullkomliga takstolar. Först bör
dock dock sägas att man märker
en mellanting av spant och takstol
innan man ännu gjort sig fri från
den gamla Ryggåsen. Y. f. ex. en nu,
riken, mansfärdbyggnad såg jag
för 3. år sen i Östra Rås. Råghultsbocken
hos Lantbr. Gusten Berlandsson tak-
spant som teckning N° 8. A. Obs! Här
kan man ej tala om Takstol i nutida
mening, men ej heller om ås. Obs! "Rygg-
åsen" är kvar, men ingen sic ås. På 4.
alv från varandra vora spanten resta.

37/

ACC. N.R. M. 7550 31.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Spanken H." "2. är Hantjälken." Obs! Se vi på spanket i foken, så finner vi att det till en del är infällt i "Väggbandet" (översta timret i husets längrida) och därvid korsat en inlaggen Symling." "3. var ett grovt städben infällt i spanket och fäst med en symling i något mindre format. Sen var var städbenet infällt i en Brudstock, som gick liksom genom väggen vid 6. Så 2. grova symlingar vid 7. som fäster städbenet vid väggen." "4. är längridans timmer. Här är väl en mellanting mellan Takst och Tackel." Se de övra ändarna huru dom avsluta till en del Ryggåsen! Obs! Obs! Va bevisar detta? Svår: Ja att man från de uråldriga åsarna genom flera olika försök praktiserat sig

32.)

ACC. N.R. M. 7550:32.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

fram till Nulida Takstolar. — Oh!
änne enklare Takstolsanordning som
jag i går den 6/5 1941 hos 84-åriga luth-
brukaren Frans Karlsson, Lindsknuten
i Kråksmåla, det var i en "Lagla-
da." anmärkt 1857. "Samma år jag föt-
des," sade den gamle, men tillade "Sä-
ha vatt skräp för dä ha inte vaa
nor skyrka i all. Se teckning
N° 8. B!" Redogörelse för Teckning N° 8. B.
"1-1. är spanten utan ryggst. "2. Se an Han-
bjälke." "3. ett fämligen grovt städken
infällt och fäst med dymling i span-
tet och sedan med 3 dymlingar på
själva väggen." "4. Visar nu spantet
är infällt i väggbandet och hålles
av en dymling." 5. är den gamla väg-
gen i s. k. "Knüttning. Mtt detta ej

kunnat bliva starkt behåves ej
skarp kännareblick att förstå
Y närmast följande rummer vår
vanliga, nutida Takstol. Den kan fast-
slås i våra orker, sen 1875. Se teckning
N° 9! E! Förklaring över teckning N° 9! E.
"1. Ena spanten." "2. Del av Hantbjälken."
"3. Tassen, som vilas på väggbandet." "4.
Spädden, som är infällt i Tassen, och
i en klott s, som är symlad på Bin-
destock. 6. i vilken spädden och ned-
re del är litet infälld, vid x. "7. Liten ut-
om långväggen utskjutande del av
bindestock en." "8-8. Rummet i lång-
väggen. — Nästa teckning visar
en Takstolstyp, som är rätt allmän
i Ladugårdar sedan tiden 1890. — 1925.
Den gagnas både i före detta knuttimrings-

34)

ACC. N:R. M. 7550:34.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVSkiffesverk

hus; men särskilt i hus uppförda i.h. "Skiffesverk." Med skiffesverk menas hus där väggarna liggande timmer uppbäres i stolpar som hava en en ränn "Kla" som omsluter timrens ändar såsom teckning n: 9. S. visar oss. Förekommer numera i hela Lodu gårdskomplex, men i gammal tid var alltid vanligt i våra träsklogars gavlar. Förklaring över teckning n: 9. S. "1-1. Väggband." "2-2. De urklade stolparna i vars rännor timrens ändar hava sina påsten." "3-3. Timren." "4-4. Flatring." "5. Tombastnar." Obs! Senna förklaring nödvändig för att förstå vad som menas med "skiffesverk." Fråglistan ger meddelaren "Fria händer" och det

35.)

ACC. N.R. M. 7550 35.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

är gott vid besvarandet i fall, som
detta. Förklaring över teckning n:o 10.
"1-1. är de 2. bakspanten, som i ryggen
äro halvt i halvt infällda i varand-
ra och fästa med en symning." "2. är
del av Hantbjälken, vars ändar äro
infällda i spanten och fästa med
var sin mindre symning." "3. är det
medstämde Stödbenet vars övre än-
da är i Laxform infälld i spantet
och försedd med en liten symning."
"4. Hefer Tass och vilas med sin ena
ända på Vägghandlet & och är infälld i
Stödbenet 3. som försedd med en
liten symning." Obs! På skola vi nog
betrakta Stödbenet 3. vars nedre än-
da är infälld något i ett fyrkant-
timmer, som hefer "Bärlina eller Bär-

36.)

ACC. N:R. M. 7550:36

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

rem." Det är en Bärrem på varje av husets Långridor och vilar den på de tvågående bindestockarna &. Obs! Bärremmen är inmanförs väggen! Vår för denna Bärrem? Svar: I de gammaltida skifververken var grunden mycket bristfällig och väggkimret stänkt lättare än i knutkimrade väggar. Så var det gott Takstolens Ståben & vilade på denna Bärrem, som i sin tur vilade på Bindstockarna &."

"8. är en av de urklode stolparna där kimrens ändar fäster. Obs! Stolparnas övre ändar voro tappade i väggbandet & och deras nedre ändar i Flattringen 9." "10. är s. k. "Tambastener" (Grundstenar.) Obs! Efter denna noggranna beskrifning böra vi gott förstå varandra vid undersökningen.

38)

ACC. NR. M. 7550-37.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De senaste gångna 20.-25. åren har i
mycket införl nya moder i byggnads-
tekniken. Nu bygger man utelu-
lande ladugårdar i Skiffesverk.
(obs! Ynga baringshus i skiffesverk.) Man
har nu funnit på en sorts bak-
stolsanddring som är enastående
stark och präktigt såsom tek-
ning n° 11 visar. Följande översikt-
ning n° 11. "1. Det ena bakspantet." "2.
del av Hauljälken." "3-3. Städdenet."
"4. Fassen." "5. Bärremmen." "6. Bindstock."
"8. Väggband." "8. Tässan." Det är grova,
böjda, rötter och stam av kullbästa
granar (vindfällan) varan Tässarna
hillerverkas. Sam vi se så är Tässan fäst
vid Bindstocken med 3. runda enkumst-
järn medelst skruvmutter. 9-9. Lika-

38.)

ACC. N.R. M. 7550 :38.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

så genom Stolpen 10. Vi förstå, att
genom den grova "Tårnan" så blir
det ovanligt starkt och hållbart. de
det är sådana Tårnor vid varje Stolpe
och bindestock, och avståndet mel-
lan stolparna är nägot 6 alnar. —
Obs! Men vetar vi inte om flera folk-
stolps typer eller gammaltida trar
eller stästäd från våra orter. Jag har
gjort mig stor nöja i att uppsöka
och avteckna de bemälda föremå-
nalen. Ofta får man se en Håglärde
följande uppmärksam i Frägelistor "det
blör väl inte vara svårt att nå den
eller den vissheten i gamla kulturförc-
mål; ja, för så är sedan. Men i tid,
som är, så försvinner det gamla mer
och mer. När man går t. ex. en mil

för att finna en gammal byggnad, som
man sett för 1 år. är sen, ja, då finner
man dem rivna. Eller bed om att
få gå upp på vinden i åldriga Band-
stugor, så blir svaret, "Sär ha vi
att så skräpigt, så där släpper vi in-
gen upp." Och har man turen få kom-
ma dit, så är det att ligga på knä
i dam och spindelväv och i halmvär-
ker göra pravsoriska bekräftingar, så
man behåller det i minnet och sedan
hem och rita och skriva affatt för
en ringa penning. Vore det inte för
kärleken till den gamla folkkultu-
ren, så bleve meddelandena tunn-
sadda i nutid, men det går, så länge
vi gamla grubbor leva, sen är det "slut
med öylandet" på han, som skär av

40.)

ACC. N.R. M. 7550:40.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

läpparna." Det är så att de här "kast-
läggningshistorna" äro mycket "Uttäm-
mande" men nu nog den saken.
Obs! Vid upptecknandet av svaren
till bemälda Takstolar och äsar har
jag meddelat vad som varit och
är typiskt för våra orter. Att kunna
skilja på t.ex. Herregårdar, bondgårdar
torpare och jämtarittares gamla bygg-
nadsmedel är numera en öfver-
bar sak i våra orter. Det skulle varit
för 50 år sedan, då det fanns många
gamla byggnader, var äro dem nu?
Att göra jämförelser t.ex. på Skansen
eller vid Kulturhistoriska museet
i Lund, det går lätt, men vi ha liksom
många sådana förträffliga byggnader
hos oss, snart ingen. Likaså om jag

41.)
kammer öpp på en vind i ett äld-
rigt baringshus och ser med fjärr
eller rödfärg målat t.m.a. 1768. Det
säger mig inget med visshet om
huset är byggt det året. Likaså kan
man finna initialer t.ex. F. P. S. Men
vem vet om det är byggmästarens
namn eller dåvarande gård-
ägare. Obs! Kanske gården har bytt äga-
re 5-8. gånger sen huset byggdes och
senaste innehavaren är inflyttad
från annan ort. — Obs! På mycket
vet jag genom känsamma fä-
ders minnador, att husen började
rödfärgas i våra orter först omkring
1820-1825. De första våra soldat-
skugorna, som genom Kongl. kro-
nans försorg erhålla denna prydnad.

ACC. N:R.

No. 7550 : 43

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

Carl Viking.

Härad:

Uppvidinge, m. p.

Adress:

Turåkra, "Kråksmåla".

Socken:

Ålgårds, m. p.

Berättat av:

Carl Viking, m. p.

Uppteckningsår:

1941.

Född år

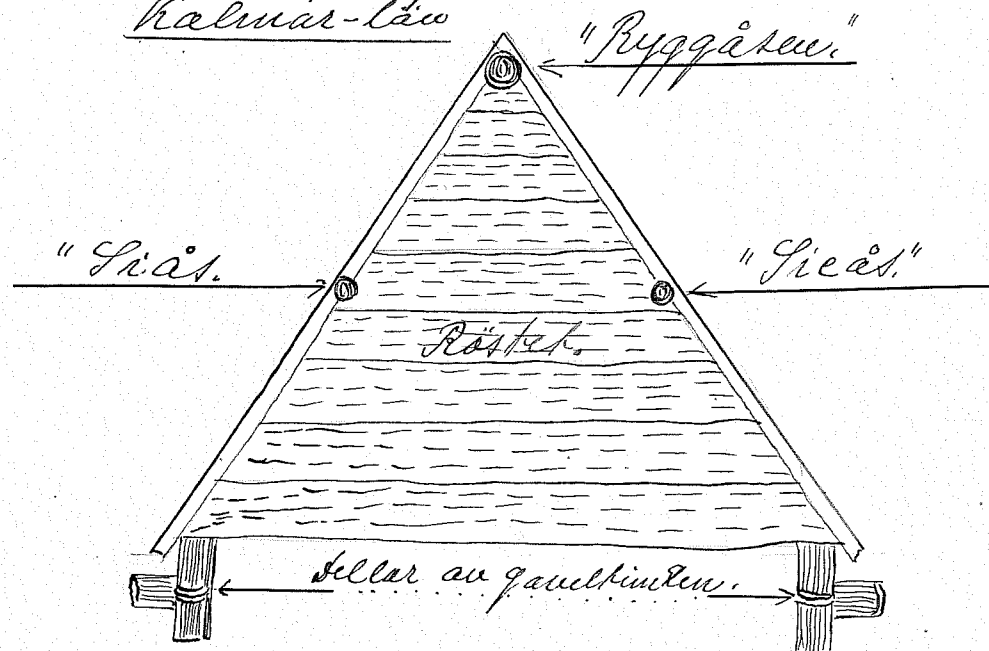
1874, i

Ålgårds socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N° 1. Gammalt äsahus från 1803. sett från gaveln.
Någin Kråksmåla kyrksögi.

Kalmars-län

Skriv endast på denna sida!

41.)

ACC. N:R. M. 7550: 41.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kommer öpp på en vind i ett åld-
rigt baringshus och ser med fjärra
eller rödfärg målat stupa 1768. Det
säger mig intet med visshet om
huset är byggt det året. Likaså kan
man finna initialer t.ex. F. P. S. Men
vem vet om det är byggmästarens
namn eller dåvarande gård-
ägare. Obs! Kanske gården har bytt äga-
re 5-8. gånger sen huset byggdes och
senaste innehavaren är inflyttad
från annan ort. — Obs! På mycket
vet jag genom händelserna på-
ders utdrag, att husen började
rödfärgas i våra orter först omkring
1820-1825. De första våra soldat-
stugorna, som genom Kongl. kro-
nans försorg erhålla denna prydnad.

49)

ACC. NR. M. 7550:42.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vidare frågas om från vilka pro-
ter nya melodier i byggnadspaket
införts? Här till svaras förnäml-
ligas från Stockholm. Också! Ygam-
mal tid var hos oss gott om fat-
tiga, men duktiga Timmermän.
Så som reste på vägar till Stockholm
och finga timringarbeten, ty små-
lärningarna vore hållna för goda
arbetare. Sär finga dami lära nytt
i byggnadspaket. Sen började
damm vid hemkonsten därmed
först å herregårdar och seder-
mera å Bondgårdar. All exakt
angiva årtal för införandet av
nytt i byggnadsväg låter sig inte
göra, gamla seder ritta länge fast,
därför har jag svarat omkring tiden 9/10.

ACC. N:R.

No 7550 : 43

Landskap: Småland.

Upptecknat av:

Carl Viking,

Härad: Uppvidinge, m. f.

Adress:

Turåkra, "Kråksmåla".

Socken: Ålgårds, m. f.

Berättat av:

Carl Viking, m. f.

Uppteckningsår:

1941.

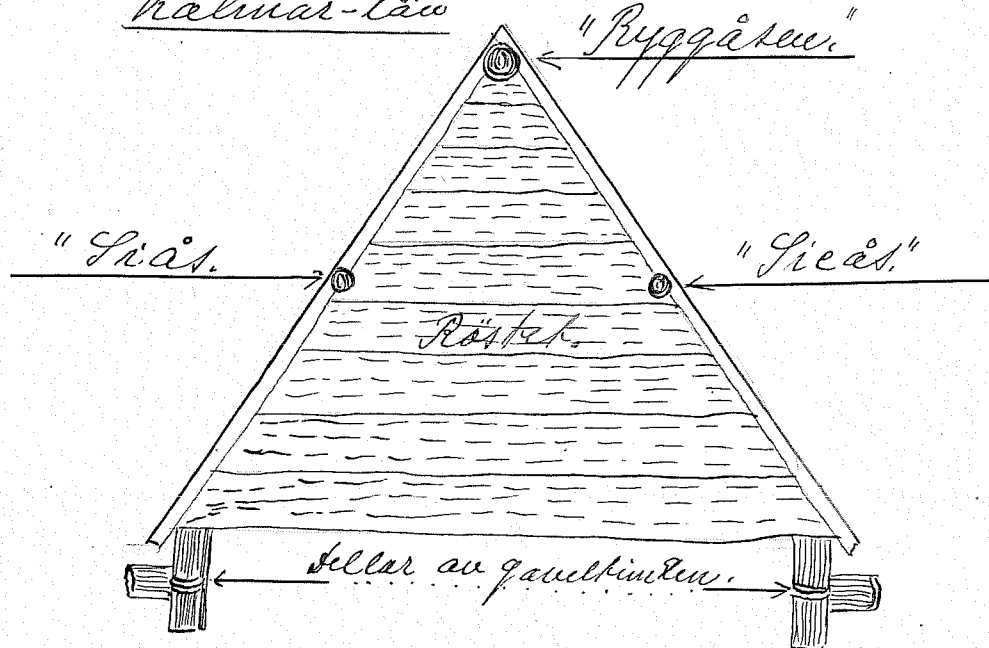
Född år

1874, i

Ålgårds socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N° 1. Gammalt äs hus från 1808. sett från gaveln.
 Motiv Kråksmåla kyrksby.
 Kalmar-län

ACC. N:R.

M. 7550:44

Landskap:

Småland,

Upptecknat av:

Carl Viking

Härad:

Vppvidingem.p.

Adress:

Furåkra, Kråkhuva.

Socken:

Jelghult, m.p.

Berättat av:

Carl Viking, m.p.

Uppteckningsår:

1941.

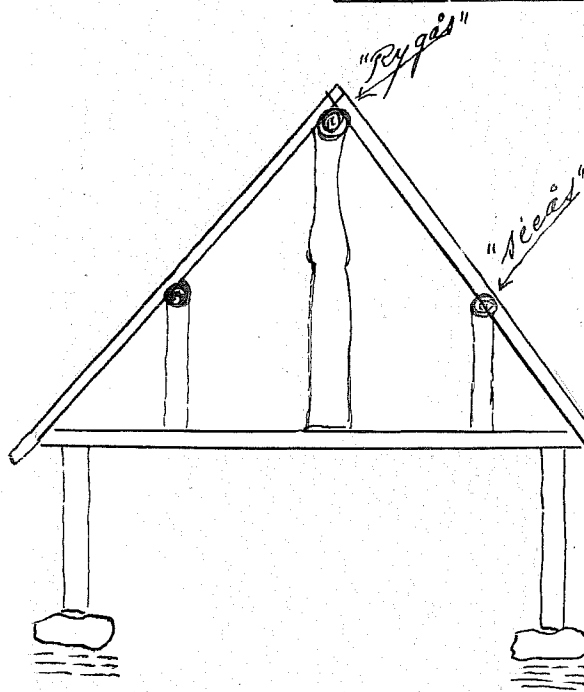
Född år

1874 i

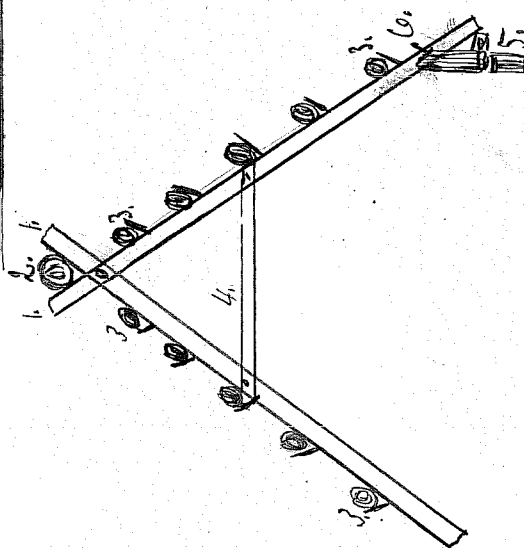
Jelghultsocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N° 2. R. Gammlatida "Bark-
skjöl" sett från gavlens Moten
Jelghult, m.p.

N° 2. R. B. Garstvär.
Läs a sid 61

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No 7550:45

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking

Härad: Uppsvidinge m. f.

Adress: Furåkra = Kråksmåla.

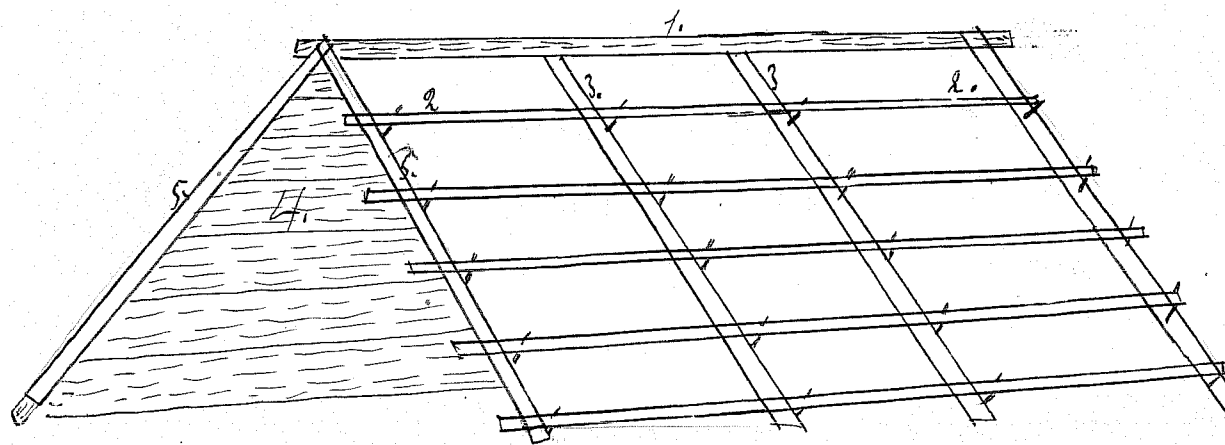
Socken: Älgåker m. f.

Berättat av: Carl Viking m. f.

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1874 i Älgåkers socken.

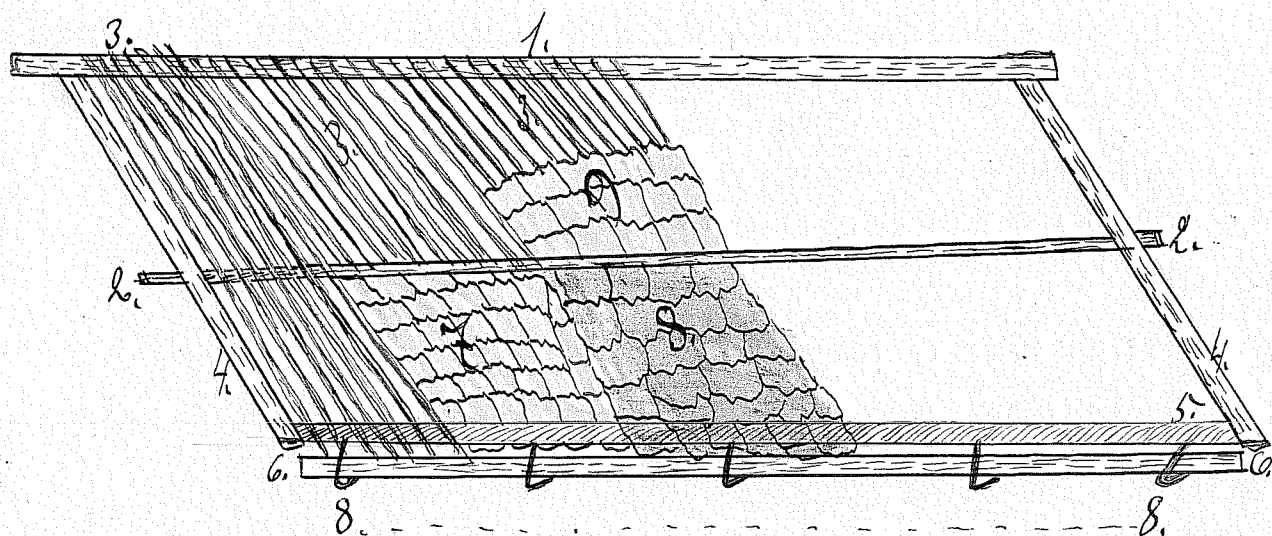
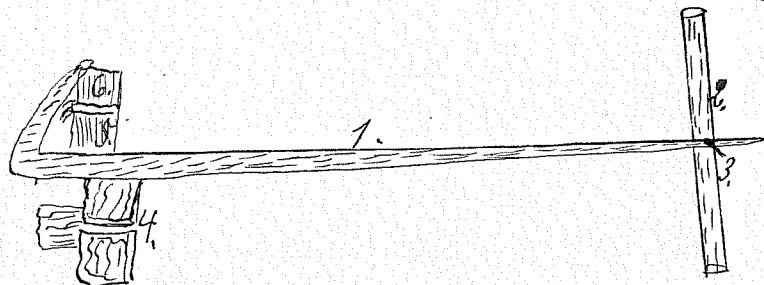
No 3. Vihar ^{tek} i den delaget å husets längsida
å gammaltida helmbak. Läs å sid. 8. - 9!

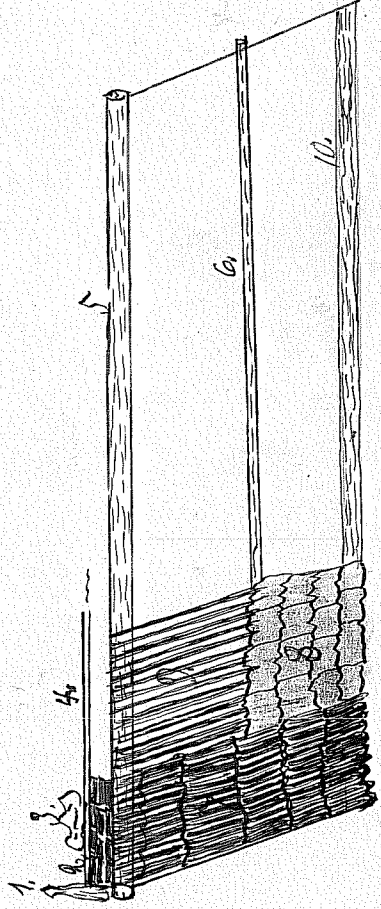
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

N° 4. E. Läs naga å sid: 11: (E.) 7550:46.

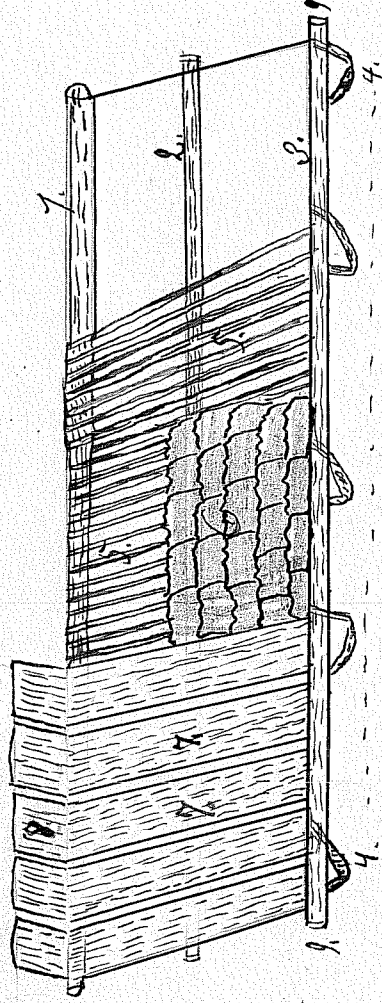
N° 4. D. Läs naga å sid: 12. i oppteckningarna!

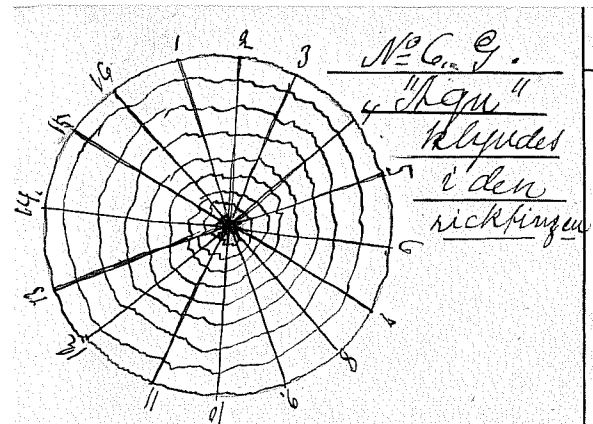
N° 5. F. visar ett gammalida vedkalk. Läs i oppskriften!

N° 5. G. "Klqvarkalk" Läs noga i oppskriftningarna!

7550:47

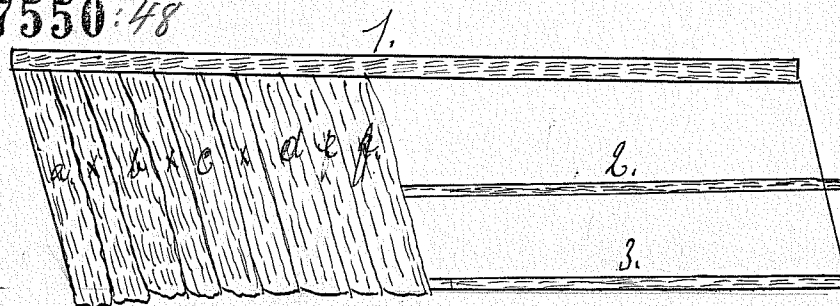

Obs! Läs 2. Notis från Klqvarkalk-
rörelsen för så är sedan, om finnas
inga kvar.

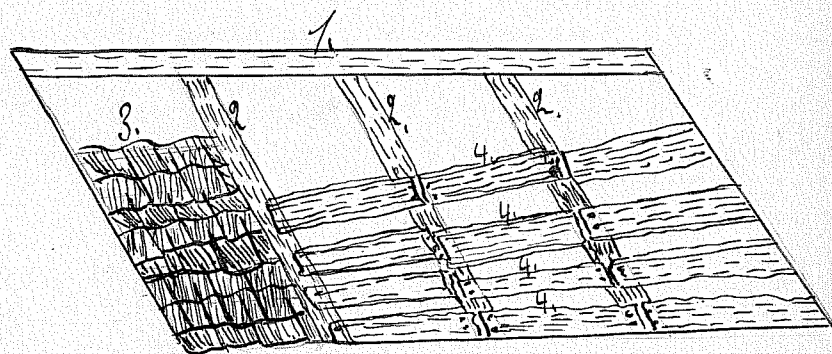
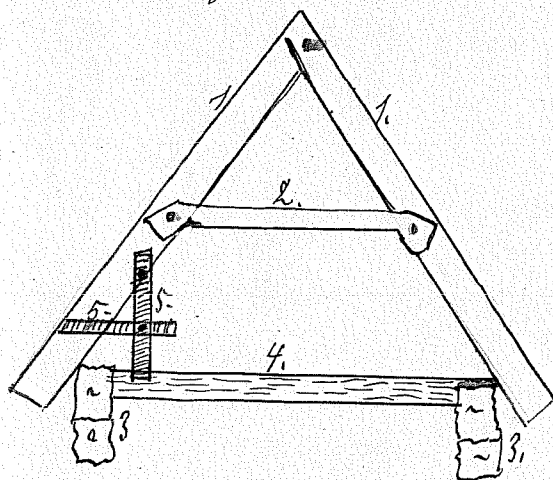

N° 6. H. "Brädhak." Läs å sid: 18. i app. teck:

N. 7550:48

N° 6. J. Visar underlag och
 vi säga "Takstob." till åld:
 rigt spåntak. Läs i
 app. teck: sid: 2 f.

N° 6. J. Underlag till spåntak.

ACC. N:R.

M.7550:49

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

Carl Viking.

Härad:

Uppvidinge, m. f.

Address:

Furåkra "Kräksmida".

Socken:

Ålgård, m. f.

Berättat av:

Carl Viking, m. f.

Uppteckningsår:

1941

Född år

1874

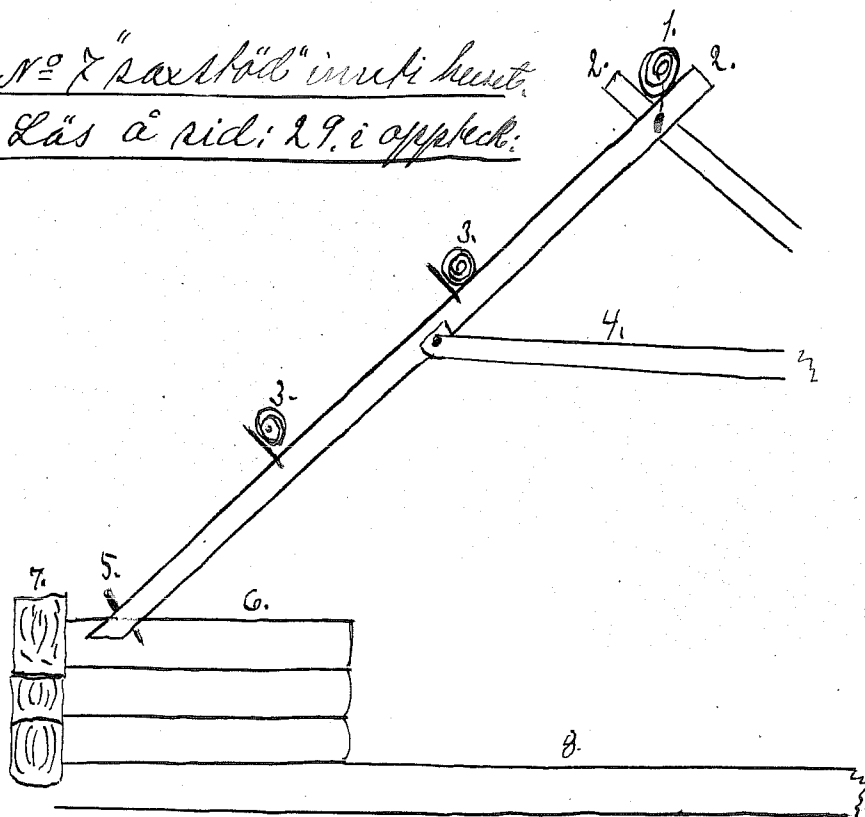
i

Ålgårds socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N:o 7 "saxstöd" inuti hant.

Läs å sid: 29. i oppsked:

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No. 7550:50

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking.

Härad: Uppvidinge m. f.

Adress: Furåkra, "Kråksmåla".

Socken: Råghult m. f.

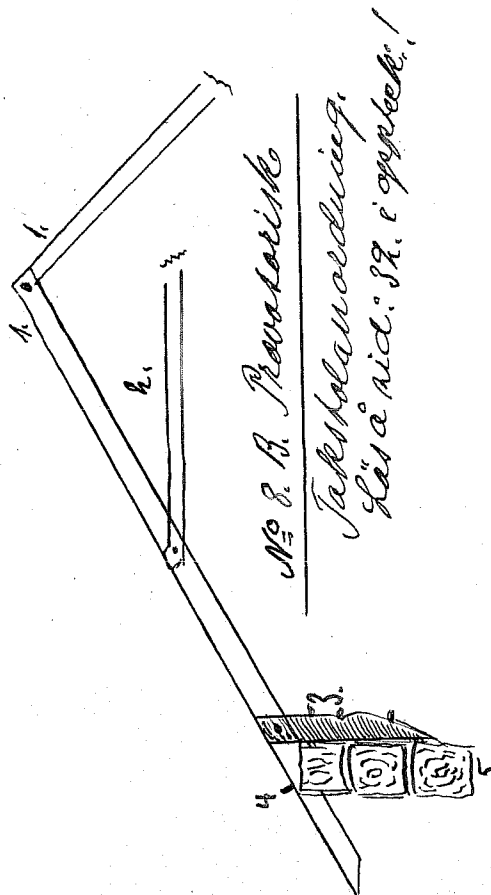
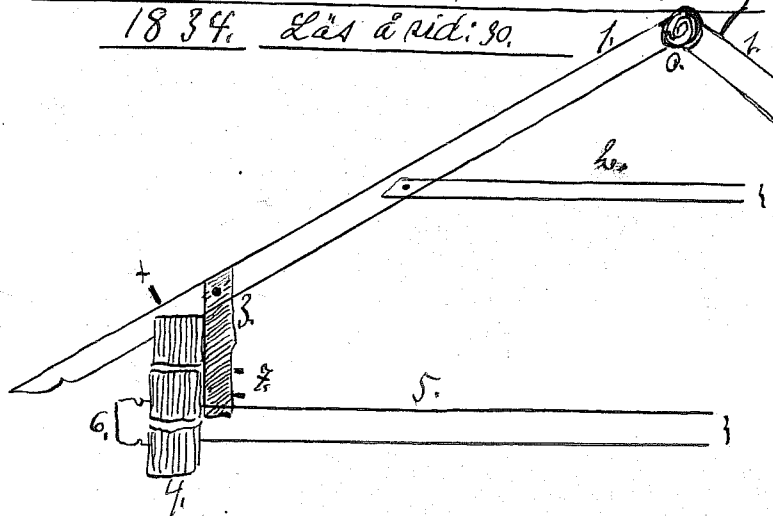
Berättat av: Carl Viking m. f.

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1874 i Råghults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N° 8. A. Gammalkida spant
med skälden sen omkring
1834. Läs å rid: 30.

N° 8. B. Kavalarsenke

Takstolans ordning.
Läs å rid: 32. i oppsket!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No 7550 :51

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

Earl Viking,

Härad:

Uppvidinge, m. f.

Adress:

Furåkra, "Kråksmåla".

Socken:

Jelghuck, m. f.

Berättat av:

Earl Viking, m. f.

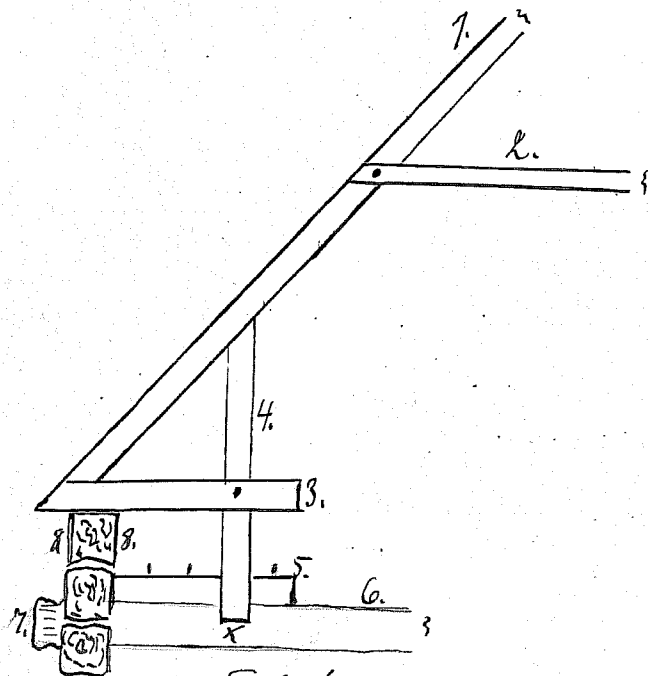
Uppteckningsår:

1947.

Född år

1874 i

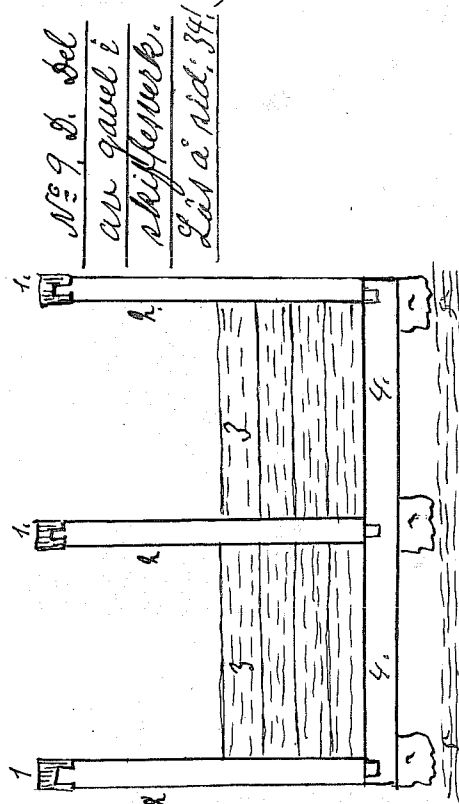
Jelghuck, m. f.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N:o 9. E. Takstol sedan 1875.

Motiv Bäningshuset i Furåkra m. f.

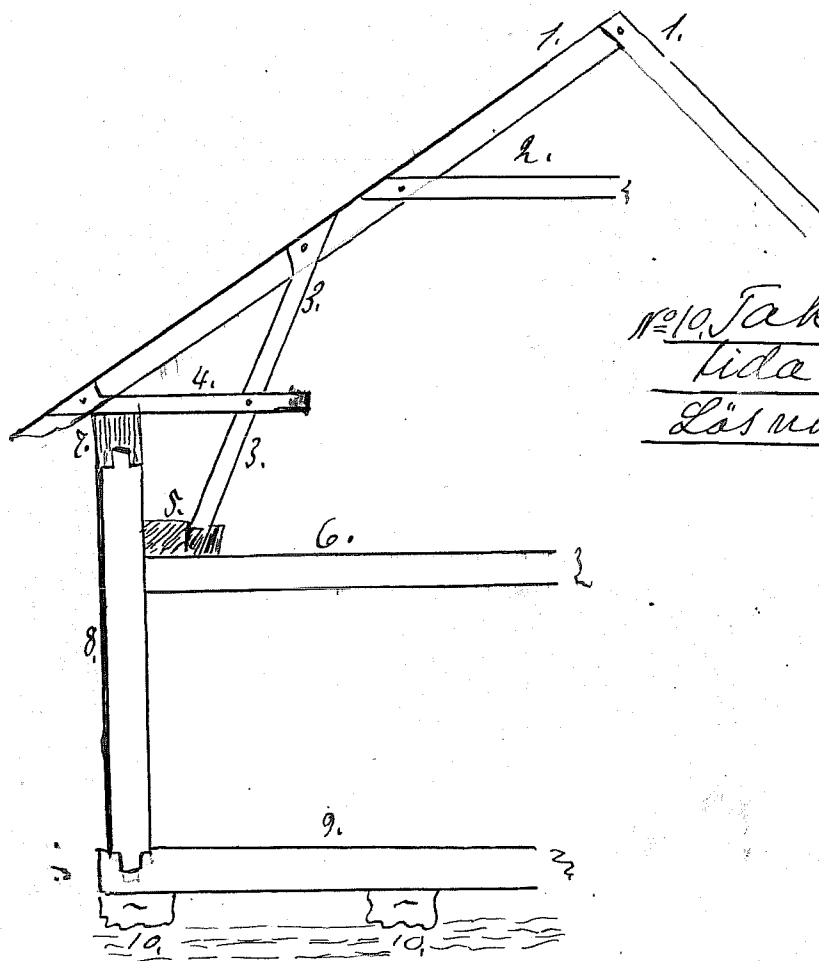
Läs i Oppbeck: Tid: 33.

N:o 9. E. Takstol
av gavel i
skiffhuset.
Läs i Tid: 34.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7550:52

Landskap: *Småland*Upptecknat av: *Carl Viking*Härad: *Uppsvidinge, m. f.*Adress: *Furåkro, "Kråksmåla"*Socken: *Ålgård, m. f.*Berättat av: *Carl Viking m. f.*Uppteckningsår: *1941*Född år *1884* i *Ålgård socken*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

nr 10. Takske i gammal-
tida skiffesverk m.m.
Läs noga & sid: 35!!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7550:53

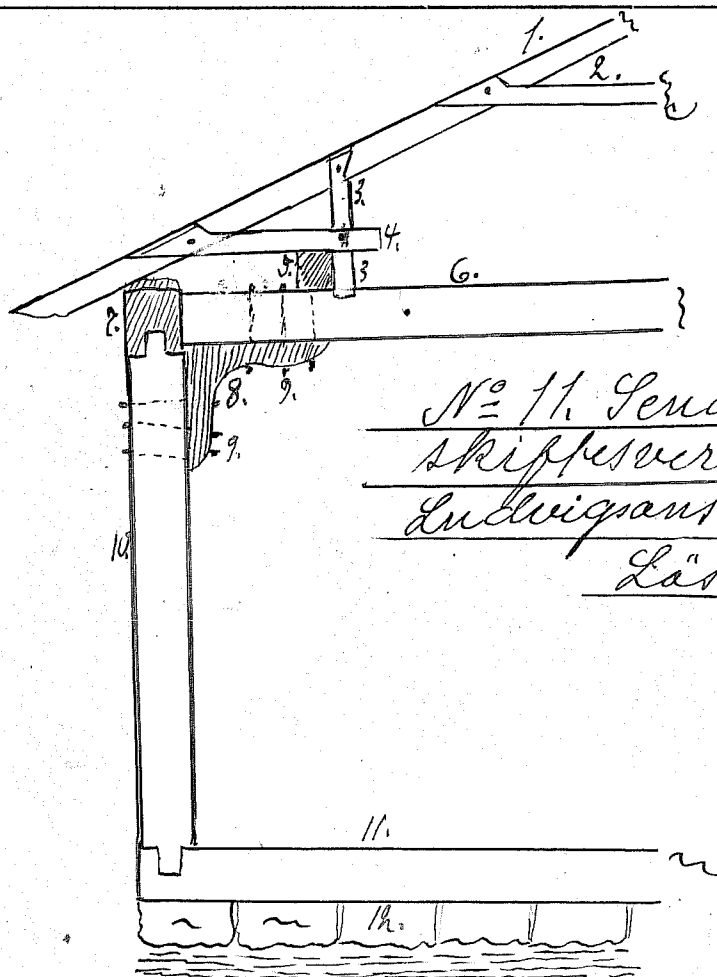
Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking.

Härad: Eppvidinge, m. f. Adress: Furåkra = Kråksmåla.

Socken: Ålgåult, m. f. Berättat av: Carl Viking, m. f.

Uppteckningsår: 1941. Född år 1884. i Ålgåults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N:o 11. Senaste takstol för
skiffesverk. Motiv från
Ludwigans gård = Kråksmåla.
Läs å sid: 37!

Skriv endast på denna sida!

30.)

ACC. N.R. M. 7550:30.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I k. Ståden utan Kaulbjälke
veta vi ej om i h. o. s. När man
slöt opp med åsarna som takunda-
lag, så började man med med
"Gjanten" och därtill mer eller mind-
re ofullständiga takstolar. Först bör
dock dock sägas att man märker
en mellanting av spant och takstol
innan man ännu gjort sig fri från
den gamla Ryggåsen. Y. t. ex. en ma-
riven, mansfärdbyggnad såg jag
för 3. år sen i Östra Kås. Elghultsbocken
hos Lantbr. Gusten Berlandsson tak-
spant som teckning N° 8. A. Obs! Här
kan man ej tala om Takstol i nutida
mening, men ej heller om ås. Obs! Rygg-
åsen o. är kvar, men ingen sic ås. På 4 $\frac{1}{2}$
al från varandra vara spanten resta.

31/

ACC. N:R. M. 7550:31.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Spanken 1-1." "2. är Hantbjälken." Obs! Se vi på spanket i foken, så finna vi att det till en del är infällt i "Väggbandet" (översta timret i husets långrida) och därvid korset en inslagen symling." "3. var ett grovt städben infällt i spanket och fäst med en symling i något mindre format. Sen var var städbenet infällt i en Brudstockssam gick litet genom väggen vid 6. Så 2. grova symlingar vid 7. som fäster städbenet vid vägen." "4. är långridans timmer. Här är väl en mellanting mellan Takst och Tattol? Se de övra ändarna huru dom avsluta till en del Byggåsen! Obs! Obs! Va bevisar detta? Svår: Ja att man från de uråldriga Tisarna genom flera olika försök praktiserat sig

32.)

ACC. N.R. M. 7550:32.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

fram till Nulida Takstolar. — Oki!
Ännu enklare Takstolpanordning som
jag i går den 6/5 1941 hos 84-åriga luth-
brukaren Frans Karlsson Lindskung
"Kråksmåla. Det var i en "Lagla-
da" omröstad 1857. "Samma år jag föt-
des," sade den gamle, men tillade "Så
ha varit skräp för då ha inte varit
när skyrka i all. Se teckning
Nº 8. B! Redogörelse för Teckning Nº 8. B.
"1-1. är spanten utan ryggst. "2. Det är Han-
bjälke." "3. ett fämligen grovt städken
infällt och fäst med dymling i span-
tet och sedan med 3 dymlingar på
själva väggen." "4. Visar nu spantet
är infällt i väggbandet och hålles
av en dymling." 5. är den gamla väg-
gen i s. k. "Knuttimring. Att detta ej

kunnat bli starkt behåvet ej
skarp kännareblick att förstå.
För närvarande följande rummer vår
vanliga, nylida Takstol. Den kan fast-
slås i våra orker, sen 1875. Se teckning
N° 9! E! Förklaring över teckning N° 9! E.
"1. Ena spåret." "2. Del av Korbjälken."
"3. Fäsen, som vilar på väggbandet." "4.
Spädden, som är infällt i Fäsen, och
i en klott s, som är symlad på Bin-
destock. 6. i vilken spädden och med-
re del är litet infällt, vid x. "7. litet ut-
om långväggen utskutande del av
bindestöcken." "8-8. rummer i lång-
väggen. — Nästa teckning visar
en Takstolstyp, som är rätt allmän
i Ladugårdar sedan tiden 1890. — 1925.
Den gagnas både i före detta knuttimrings-

34)

ACC. N.R. M. 7550:34.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVSkiffesverk

hus; men särskilt i hus uppförda i.h.
 "Skiffesverk." Med skiffesverk menas
 hus där väggarnas liggande tim-
 mer uppbäres i stolpar som hava en
 en ränn "Kla" som omsluter tim-
 rens ändar såsom teckning n° 9. S. vi-
 sar oss. Förekammer numera i hela
 Ladugårdskomplex, men i gammal
 tid var alltid vanligt i våra fräsk-
 logars gavlar. Förklaring över teck-
 ning n° 9. S. "1-1-1. Väggband." "2-2. De ur-
 klade stolparna i vars rännor
 timrens ändar hava sina påsten."
 "3-3. Timren." "4-4. Flätning." "5. Tomtaste-
 nar." Obs! Senna förklaring näd-
 vändig för att förstå vad som me-
 nas med "skiffesverk." Fråglistan
 ger meddelaren "Fria händer;" och det

35.)

ACC. N:R. M. 7550-35.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

är gott vid besvarandet i fall, som
detta. Förklaring över teckning nr 10.
"1-1. är de 2. bakspanten, som i ryggen
äro halvt i halvt infällda i varandra
och fästa med en dymling." "2. är
del av Hantbjälken, vars ändar äro
infällda i spanten och fästa med
var sin mindre dymling." "3. är det
medslående Stödbenet vars övre än-
da är i Laxform infälld i spantet
och försedd med en liten dymling."
"4. heter Fäss och vilas med sin ena
ända på Vägghandlet & och är infälld i
Stödbenet 3. som försedd med en
liten dymling." Obs! På skola vi nog
betrakta Stödbenet 3. vars nedre än-
da är infälld något i ett fyrkant-
timmer, som heter "Pärlina eller Pär-

36.)

ACC. N:R. M. 7550 :36

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

rem." Det är en Bärrem på varje av hu-
sets Långidor och vilar den på de vä-
gående bindestockarna 6. Obs! Bärrem-
men är innanför väggen! Vår för den-
na Bärrem? Svar: 4 de gammaltida phy-
sikerken var grunden mycket brist-
fällig och vägglimret tjäuk läte-
re än i knuttimrade väggar. Så
var det gott Takstolens Stöden 3. vila-
de på denna Bärrem, som i sin
tur vilade på Bindestockarna 6.
"8. är en av de urklode stolparna
där limrens ändar fästes. Obs! Stolpar-
nas övre ändar vora tappade i vägg-
bandet 2. och deras nedre ändar i Flak-
ringen 9." "10. är s. k. "Isantastener" (Grund-
stenar.) Obs! Efter denna noggran-
na beskrivning böra vi gott föstå var-
andra vid undersökningen.

37)

ACC. N.º. M. 7550:37.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De senaste gångna 20.-25. åren har i mycket införlt nya moder i byggnads-
tekniken. Nu bygger man utskä-
lande ladugårdar i Skippersverk.
(obs! Ynga barkinghus i Skippersverk.) Man
har nu funnit på en sorts tak-
stolsändring som är enastående
stark och präktigt såsom teck-
ning n.º 11. visar. Förklaring över teck-
ning n.º 11. "1. Det ena takspantet." "2.
del av Hauljälken." "3-3. Städbenet."
"4. Tassen." "5. Bärremmen." "6. Bindstock."
"7. Väggband." "8. Tässen." Det är grova,
böjda, röter och stam av kullbästa
granar (vindfällan) varan Tässarna
kallverkas. Samt vi se så är Tässen fäst
vid Bindstocken med 3. runda enlums-
järn medelst skruvmutter. 9-9. Lika-

38.)

ACC. N.R. M. 7550 :38.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

så genom Stolpen 10. Vi förstå, att
genom den grova "Tärran" så blir
det ovanligt starkt och hållbart. så
det är sådana Tärror vid varje Stolpe
och bindstreck, och avståndet mel-
lan Stolparna högst 6 alnar. —
Obs! Den veta vi inte om flera fak-
stols typer eller gammaltida trar
eller stärbild från våra orter. Jag har
gjort mig stor måda i att uppsöka
och avteckna de bemälda föremå-
nen. Ofta får man se av Håglärde
följande uppsanning i Frägelstas "Sett"
blör väl inte vara svårt att nå den
eller den vissheten i gamla kulturför-
må; ja, för så är sedan. Men i tid,
som är, så försvinner det gamla mer
och mer. När man går t. ex. en mil

för att finna en gammal byggnad, som
man sett för i år, är sen, ja, då finner
man dem rivna. Eller bed om att
få gå upp på vinden i åldriga band-
stugor, så blir svaret, "Jär ha vi
att så skräpigt, så där släpper vi in-
gen upp." Och har man turen få kam-
ma det, så är det att ligga på knä
i dam och spindelväv och i halvmör-
ker göra praxisritiska teckningar, så
man behåller det i minnet och sedan
kenn och rita och skriva affisch för
en ringa penning. Vore det inte för
kärleken till den gamla folkkultu-
ren, så bleve meddelandena tunn-
sadda i nutid, men det går, så länge
vi gamla grubbor leva, sen är det plut
med exlandet så har, som skar av

40.)

ACC. N.R. M. 7550:40.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

läpparna." Det är så att de här "kast-
läggningsskistorna" äro mycket "Uttäm-
mande," men nu någon den saken.
Obs! Vid opprökknandet av svaren
till bemälda Takstolar och äsar har
jag meddelat vad som varit och
är typiskt för våra orter. Att kunna
skilja på t.ex. Herrgårdar, bondgårdar,
torpare och jämbasittares gamla bygg-
nadsmancher är numera en oför-
bar sak i våra orter. Det skulle varit
för 50. år sedan, då det fanns många
gamla byggnader, var äro dem nu?
Att göra jämförelser t.ex. på Skansen
eller vid Kulturhistoriska museet
i Lund, det går lätt, men vi ha lagom
många sådana förträffliga byggnader
hos oss, snart ingen. Likaså om jag